

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2020-1-033

(Devralma)

Karar Sayısı : 20-42/579-259

Karar Tarihi : 17.09.2020

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE,

Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Ahmet ALGAN,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER: Tuba YEŞİL, Ahmet YALÇIN, Ali GEZBELİ

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: - Pigments Spain S.L.

Temsilcileri: Zeynep ŞENER BIÇAK, Av. Yegân LIAJE,

Av. Anıl ACAR

Lamartine Caddesi No:10 34437 Taksim, İstanbul

(1) **D. DOSYA KONUSU:** Ferro Corporation'ın seramik karo kaplama iş kolunun tek kontrolünün Pigments Spain S.L. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

(2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 21.05.2020 tarih ve 4747 sayı ile giren, 07.09.2020 tarih ve 9428 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 08.09.2020 tarih ve 2020-1-033/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

(4) Başvuruda; Ferro Corporation'ın (FERRO) seramik karo kaplama iş kolu ile ilintili tüm hisse ve varlıklar ile yükümlülüklerin tek kontrolünün, Pigments Spain S.L. (PIGMENTS) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmiştir.

G.1. Taraflar

G.1.1. Devre Konu: FERRO

(5) ABD küresel merkezli FERRO, Ohio'da kurulu ve New York Menkul Kıymetler Borsasına kote bir ABD şirkettir. Hisselerinin %(...)’i halka açık olan teşebbüs hiçbir hissedarı tarafından kontrol edilmemektedir.

(6) Teşebbüsün kontrolünde bulunan devre konu iş kolu; seramik karo kaplama malzemelerinin (renkli cam tozları (*frit*) ve sırları (*glaze*)-“F&G”, sır boyaları, püskürtme mürekkepleri ve bu kaplama malzemelerinin üretiminde kullanılan belirli ara maddeler) geliştirilmesi, üretimi ve pazarlanması alanlarında faaliyet gösteren birtakım şirketler ile esas olarak Avrupa, Afrika, Asya ve Amerika kıtalarında bulunan belirli FERRO grup şirketleri ile ilişkili, bu şirketler tarafından sahip olunan ve kullanılan veya bu şirketlerin kullanımı için iş kolu uhdesinde bulunan varlıklardan teşekkül etmektedir.

(7) Devredilen iş kolu, Türkiye’de seramik karo kaplama malzemeleri (F&G, sır boyaları ve dijital mürekkepler) satışı ile iştigal eden ve ticari unvanı Ferro Turkey Kaplama Cam ve Renk Çözümleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (FERRO TÜRKİYE) olan Türk iştiraki vasıtası ile faaliyet göstermektedir. Anılan iş kolunun, Türkiye’deki ilgili

ürünlerin dağıtım faaliyetini üstlenen Eskişehir’de kurulu bir tesisi bulunmaktadır. Bu tesis, ekseriyetle (.....) bulunan FERRO tesislerinden ithal edilen ilgili ürünlerin imalatı amacıyla faaliyet göstermemekte; ürün karıştırma ve depolama tesisi olarak kullanılmaktadır. Bu bakımdan ilgili iş kolu tarafından Türkiye’de satılan tüm sır boya ve dijital mürekkepler (.....) imal edilmektedir. Ek olarak FERRO, devre konu iş kolu vasıtasıyla Türkiye’de Türk olmayan iştirakleri¹ vasıtasıyla doğrudan satış da yapmaktadır.

G.1.2. Devralan: PIGMENTS

- (8) PIGMENTS; temel olarak küresel ölçekte gayrimenkul, sermaye, kredi ve diğer finansal varlıklara yatırım yapan uluslararası bir özel sermaye grubu olan Lone Star Funds’ın (LONE STAR) dolaylı bir iştiraki olarak tek başına kontrol ettiği İspanyol şirketi LSFX Flavum Bidco S.A.U. (LSFX)’in bir iştiraki olup, teşebbüs; Esmalglass-Itaca-Fritta (EIF) grubunun da ana şirkettir.
- (9) PIGMENTS’in dolaylı olarak kontrolüne sahip olan LONE STAR, çeşitli teşebbüslerdeki yatırımları vasıtasıyla Türkiye’de oteller, restoranlar, kafeler, ofis kahve hizmetleri ve satış, otomotiv pazarları için ev dışı kahve makineleri hizmeti ve ödeme çözümleri iş kolunda; Avrupa’da faaliyet gösteren tekstil yer kaplama üretimi iş kolunda; denizde bulunan sekiz adet yüksek kalite Supramax gemisine sahipliği ve bu gemileri işleten bir kuru yük nakliyat hizmetleri iş kolunda; inşaat ürünlerinde kullanılan reçine ve yüzey kaplamaları ürünlerinin üretimi iş kolunda faaliyet göstermektedir.
- (10) Bununla birlikte PIGMENTS, EIF ve EIF’in Eskişehir’de kurulu ve ticari unvanı Esmalglass-Itaca Cam ve Seramik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (ESMALGLASS Türkiye) olan iştiraki vasıtasıyla faaliyet göstermektedir. ESMALGLASS Türkiye, ekseriyetle seramik karo kaplama malzemelerinin (F&G, sır boyası, dijital mürekkepler) ticarileştirilmesi işi ile iştigal etmekte ve (.....) bulunan muhtelif iştirakleri tarafından ithal edilen ürünleri muhafaza etmek için bir depo işletmektedir.
- (11) Bu kapsamda EIF’in Türkiye’de herhangi bir yerel üretim faaliyeti bulunmamaktadır. Dolayısıyla, EIF’in Türkiye’deki ticari faaliyetlerinin tamamı, ithal edilen seramik karo kaplama malzemelerinin (F&G, sır boya ve dijital mürekkepler) ve karo imalatçılarına satılan diğer ürünlerin satışlarından oluşmaktadır. Bu ürünler Türkiye’ye ESMALGLASS Türkiye, Esmalglass S.A.U, Itaca S.A.U ve Fritta S.L.U. tarafından ithal edilmekte ve daha sonra Sermet İç ve Dış Tic. Ltd. Şti. (SERMET) unvanlı bir münhasır distribütör aracılığıyla dağıtılmaktadır.

G.2. İlgili Pazar

G.2.1. Sektöre İlişkin Bilgiler

- (12) Seramik sektörü temel olarak “genel seramikler” ve “teknik seramikler” olarak ikiye ayrılmaktadır. Genel seramikler; metal oksitleri içeren kil, kaolin, kuvars, kalsit gibi inorganik hammaddelerin belirli oranlarda karıştırılıp şekillendirilerek yüksek sıcaklıklarda pişirilmesiyle elde edilmektedir. Teknik seramikler ise genel seramiklerin yapımında kullanılan oksitlere ilave olarak karbür, nitrür vb. oksit dışı ve silikat malzemelerin belirli oranda karıştırılıp şekillendirilerek pişirilmesiyle ortaya çıkmaktadır.
- (13) Seramik kaplama malzemeleri; duvar karesi, yer karesi, dekor, mat granit, parlak granit, fullbody sırlı granit, monobody yer karesi, kalesone plus, trim, kalesinterflex,

¹ Söz konusu iştirakler; (.....) olarak bildirilmiştir.

klinker/havuz ürünleri ve doğaltaş ürünlerinden teşekkül etmektedir. Söz konusu sektör; seramik sağlık gereçleri (vitrikiye), refrakter, seramik sofa ve süs eşyaları, teknik seramikler, tuğla ve kiremit gibi alt sektörlerle ayrılabilir.

- (14) Seramik alanına ilişkin birçok ürün nihai olarak inşaat sektöründe kullanılmaktadır. Bu nedenle, sektöre ilişkin talep inşaat sektöründeki büyüme ile ilişkilendirilmektedir. Türkiye seramik kaplama malzemeleri ve seramik sağlık gereçleri üretiminde önde gelen ülkeler arasında bulunmaktadır.

G.2.2. İlgili Ürün Pazarları

- (15) İşlem taraflarının faaliyet alanları genel olarak seramik kaplama malzemeleri pazarında örtüşmektedir. Devre konu seramik kaplama malzemeleri yalnızca yapı ticaretinde (zeminler, duvarlar ve tezgâhlar) kullanım için uygun olup, diğer seramik ürünleri (örneğin, porselen yemek takımları veya hediyelik ürünler) için uygun değildir. Başvuruda, işlem taraflarının kaplama ürünlerinin, seramik karoların üretimi için girdi olarak kullanıldığı, bu yönüyle seramik karoların, kendilerinin tedarik edildiği ürün pazarlarından ayrıştırılması gerektiği beyan edilmiştir.
- (16) Anılan beyanla aynı doğrultuda olarak, işlem tarafları her ne kadar ticari faaliyetlerini temelde seramik kaplama malzemeleri pazarında sürdürmekte ise de söz konusu faaliyetlerin daha dar tanımlanabileceği değerlendirilmektedir. Şöyle ki, taraflar dünya çapındaki seramik karo imalatçılara satılan F&G, sır boyaları, dijital mürekkepler ve diğer ara ürünleri üretmekte ve söz konusu girdilerden her biri, karo kaplama endüstrisinde bir şekilde farklı gereksinimlere hizmet etmesi yönüyle ayrıştırılabilmektedir. Bahsi geçen girdiler hakkındaki bilgi ve açıklamalara, müstakil ilgili ürün pazarı teşkil edebilme kabiliyetleri bakımından aşağıda yer verilmektedir²:

G.2.2.1. Renkli Cam Tozları (*Frit*) ve Sırları (*Glaze*)- “F&G”

- (17) Renkli cam tozları, endüstriyel bir fırında eritilen ve eriyik kitlelerin soğuması ve sonradan daha da granülize edilebilecek küçük granüllere (özellikle parçalanmış cam) ayrılmasına olana vermek için sonrasında suda söndürülen inorganik bileşiklerin bir karışımıdır. Renkli cam tozları daha sonra, pürüzsüz ve koruyucu bir bitiriş için seramik karolara karıştırılan cam formülü yüzey elemanı olan diğer maddelerle sır haline getirilmek için (başlıca silis ve alüminyum) karoların spreyleneceği ve pişirilmesi yoluyla karıştırılır.

G.2.2.2. Sır Boyaları

- (18) Geniş ve heterojen bir ürün grubunu temsil eden sır boyaları, karo imalatçıları tarafından temel olarak, karoyu sudan korumak ve karoya spesifik bir görüntü vermek için kullanılmaktadır. Sırlar, renksiz ve opak olabileceği gibi; karonun yüzeyini renklendirmek için bir pigment ile renklendirilmiş de olabilir. Çeşitli katkı maddeleri sır içine renk tonlarını veya opaklığını modüle etmek için ya da özel efektler (örneğin, mat, parlak veya metalik görünüm) yaratmak için ilave edilebilir. Diğer katkı maddeleri sırrın performansını, karo üzerine uygulamasını kolaylaştırmak ve yüzey tabakasındaki kusurları en aza indirmek için akışkanlığını veya viskozitesini değiştirmek suretiyle kontrol edilebilir. Karo imalatçıları, istenen bitiriş elde etmek için bir karoyu ya istenen performans ve estetik kalitenin bir kombinasyonu olan ya da birkaç katmandan oluşan sır ile kaplayabilmektedirler.

² Dosya kapsamında işlem tarafları, rakip teşebbüsler ve alıcılar tarafından sağlanan bilgi ve belgeler esas alınmıştır.

- (19) Birçok çeşidi bulunmakla birlikte sınırlar, ayırt edici bir fiyat seviyesine veya sınırların farklı kategorilerde gruplandırılmalarını destekleyecek nitelikte diğer özelliklere sahip olmayan bir ikame zinciri oluşturmaktadır. Diğer bir ifadeyle, iki spesifik sınır türü birbirlerinden önemli ölçüde ayrılabilir nitelikte olsa dahi, söz konusu sınırlar arasındaki spektrumda dolaylı olarak yer alan her biri, daha benzer sınırlara (ve makul olarak yakın ikame ürünlere) uygulanabilecek daha doğrudan kısıtlamalar vasıtasıyla, bunların her biri yine de diğerinin satışını kısıtlayabilecektir.
- (20) Muhtelif sınır çeşitleri arasında geçerli olan söz konusu talep yönlü ikame edilebilirlik, nihai karo ürünleri için alışveriş yapan ve bunu yaparken çeşitli tasarımlar, performans özellikleri (örneğin, kullanım ömrü) ve fiyat noktaları arasından seçim yapmak durumunda kalan müşterilerin perspektifinden en açık şekilde anlaşılabilir olacaktır. Her ne kadar belirli tüketicilerin neyin kabul edilebilir olduğuna dair bir fikri olabileceksede, müşterilerin her halde geniş bir seçim aralığı vardır ve bu aralık, (bir şekilde farklı bir görünüşe, performansa ve/veya maliyete sahip karolarla ilgilenen) başka diğer tüketiciler tarafından değerlendirilen ürün aralığıyla, tamamen olmasa da, örtüşecektir. Karo satın alan çok sayıda tüketici göz önüne alındığında, her biri farklı aralıktaki seçenekleri kabul edilebilir olarak değerlendirmekte ve buna göre rekabetçi baskılar tüketicilerin spektrumun bir ucundaki ve diğer ucundaki karolar arasındaki kabul edilebilir tercih aralıkları arasındaki örtüşmelerde ortaya çıkmaktadır.
- (21) Seramik karo sınırlarına yönelik talebin, seramik karolar için oluşan talebe göre şekillenmesi sebebiyle aynı dinamik, farklı karo imalatçılarının ürünlerini kaplamak için birçok çeşit sınır arasında seçim yaptığı üst pazar için de geçerlidir. Karo imalatçıları, tam olarak spesifik sınır çeşitleri aramamakla birlikte farklı sınırların kombinasyonu ile elde edilebilen ilgi çekici tasarımlar bulmakla ilgilenmektedirler. Bu nedenle imalatçılar farklı seçenekleri değerlendirmekte ve farklı imalatçılar için kabul edilebilir olan aralıklar arasındaki kısmi örtüşmeler, rekabetçi baskıyı etkili bir şekilde ürün spektrumunun bir ucundan diğer ucuna taşımaktadır. Bu ikame zinciri, müşterilerin perspektifinden tek bir ürün pazarı oluşturmaktadır.
- (22) Benzer şekilde sınır üreticileri, her çeşit sınır üretirken (karmaşık olmayan) aynı donanım ve teknolojiyi kullanmaktadır. Eğer rakipler yeni sınırlama maddeleri geliştirirse, diğer imalatçılar ciddi vakit harcamaksızın (genellikle 2-3 ay içinde) veya ciddi bir yatırım olmaksızın (sının ana içeriği olan) renkli cam tozlarının kimyasal bileşimini vakit kaybetmeden ters mühendislikle elde edebilmektedir.
- (23) Tüm sınır çeşitleri arasındaki spektrumda önemli talep ve arz ikame edilebilirliği göz önünde bulundurulduğunda, bunların tek bir ilgili ürün pazarında rekabet ettiğini söylemek mümkündür.

G.2.2.3. Dijital Mürekkepler

- (24) Dijital mürekkepler, karo yüzeyleri üzerinde renkli desenler ve diğer estetik özellikleri elde etmek amacıyla mürekkep püskürtmeli yazıcılar ile sınırlanmış karoların üzerinde yayılabilen çözümler için mikron altı boyuta gelene kadar öğütülen ve organik likit taşıyıcılar ile kombine edilen, belirli oranda pigment ve solvent içeren boyalardır. Dijital mürekkep üreten fabrikalar, pigment ve solventleri hammadde olarak tedarikçilerden almakta, öğütme ve karıştırma işlemlerinden sonra ürünlerini elde etmektedir. Pigmentler, temel olarak istenen renge göre seçilen inorganik oksitlerin (kobalt, krom, demir vb.) kalsinasyonu sonucu elde edilmektedir. Pigment üretiminde

kullanılan hammaddelerin büyük bir kısmı ülkemize çeşitli ülkelerden³ ithal edilmektedir⁴.

- (25) Her ne kadar geleneksel mürekkepler çoğunlukla şekiller ve tasarımlar yazdırmak için kullanılsa da, daha yakın zamanlı (efektler olarak pazarlanan) mürekkepler, örneğin mermer ve diğer doğal maddelerin yeniden üretimlerini daha gerçekçi biçimde gerçekleştirmek için mürekkepteki parlaklık, matlık ve ışıltıyı daha iyi dengeleyen bileşenler içermektedir. Seramik karo kaplama alanında dijital mürekkep teknolojisinin dünya genelinde ortaya çıkışı 2000'li yılların başına dayadığından, anılan pazarın oldukça genç ve halen gelişmekte olan bir endüstri niteliği taşıdığından söz edilebilecektir.
- (26) (.....) tarafından gönderilen cevabi yazıda, dijital mürekkeplerin temel olarak karo ürünlerin tasarımı özelinde baskı ve desen uygulamak ve estetiklik kazandırma amacıyla kullanıldığı ve tasarımcıların hazırladığı desenlerin dijital baskı makinaları ve özel baskı makinesi vasıtasıyla boyaları püskürtmek suretiyle tasarlanan deseni karo üzerine basılmak suretiyle üretimde kullanıldığı ifade edilmiştir.
- (27) Diğer taraftan, bazı endüstri katılımcılarının "dijital mürekkepler" ve "dijital efektler" arasında bir ayrıma gittiğinden bahsedilebilecektir. Ancak, karo imalatçılarının, her iki kategoride de pazarlanan mürekkepleri satın alma eğiliminde olduğu ve bu ürünleri aynı yazıcılarda kullandıkları, dolayısıyla mezkûr iki ürün grubunun talep yönlü ikame edilebilirlik arz ettikleri anlaşılmaktadır. Benzer şekilde dijital mürekkep tedarikçilerinin, tümü aynı basit teknoloji ve donanım ile üretildiğinden dolayı, hem mürekkep hem de efektlerin birlikte geliştirilmesi ve üretilmesi söz konusudur. Bu paralelde, mürekkepler ve efektlerin benzer fiyatlarla satıldığından söz etmek mümkündür.
- (28) Dijital mürekkep ürünü bakımından kimyasal bileşenin önem arz edip etmediği hususunda ise dosya mevcudu bilgilerin tümü incelendiğinde, dijital mürekkepte ön plana çıkan unsurun -bilhassa müşterilerin bakış açısına göre- pigmentin kimyasal bileşiminden ziyade renginin olduğu, bir pigmentin işlevinin bir nesneye renk vermek olduğu ve müşteri seçiminin bu özelliğe dayandığı, pigmentin kimyasal sınıfının müşteriler için çok önem arz etmediği, bir pigment, müşterinin istediği renk ve fiziksel özellik beklentilerini karşıladığı sürece müşterinin, pigmentin kimyasal bileşimi ile ilgilenmediği anlaşılmıştır.
- (29) Dijital mürekkeplerin, seramik karolarının kaplanmasında kullanılan geleneksel mürekkeplerle aynı ürün pazarında yer alıp alamayacağına ilişkin ise dosya çerçevesinde alıcılara/seramik karo imalatçısı teşebbüslere soru yöneltilmiş, bu çerçevede, anılan iki ürün grubunun kullanım amaç ve aşamaları, fiyat, nitelik, bileşen pigment yapıları ve verimlilik bakımından farklılaşmalarına istinaden birbirinin ikamesi olamayacağı yönünde yanıtlar alınmıştır⁵. İşlem taraflarınca da aynı doğrultuda olmak üzere, dijital mürekkeplerin açık estetik ve maliyet avantajını haiz olduğu, bu yönüyle geleneksel mürekkeplerin yanı sıra sır boylarının da yerini hızla aldığı ifade edilmiştir.
- (30) Yukarıda yer verilen bilgiler akabinde, seramik karo kaplama malzemelerinin imalatında kullanılan dosya konusu girdilerin (F&G, sır boyları ve dijital mürekkepler)

³ Pigment tedarikçileri ağırlıklı olarak İspanya, İtalya ve Çin'de bulunmaktadır.

⁴ Dosya kapsamında elde edilen bilgilere göre; (.....) ve (.....) tarafından Türkiye'de pigment üretimi yapılmaktadır.

⁵ Dosya kapsamında iki segment arasındaki arz yönlü ikame, Türkiye coğrafi pazarındaki tedarikin %(.....) oranında ithalata dayanmasına istinaden değerlendirme faktörü olarak dikkate alınmamıştır.

farklı pazarlar olarak nitelendirilip nitelendirilmeyeceği hususuna ilişkin Rekabet Kurulu (Kurul) kararlarına aşağıda yer verilmektedir:

- (31) Kurulun seramik kaplama ürünlerine yönelik içtihadı incelendiğinde; *Kaleseramik*⁶, *Bancroft/Graniser*⁷, *EKS/Villeroy&Boch*⁸, *Vakıfbank/Toprak Karo Bozüyük*⁹ ve *Engers/EKS*¹⁰ kararları kapsamında seramik kaplama malzemeleri bakımından “kullanılan girdi özelinde” alt pazar kırılımına gidilmediği, değerlendirmenin seramik karo malzemeleri¹¹ genelinde yapıldığı görülmektedir.
- (32) Kurulun 01.06.2016 tarih ve 16-19/318-145 sayılı muafiyet kararında ise Eskişehir Bilecik Kütahya Seramik İş Kümesi Derneği üyelerinin yedek üyeleri olarak sıralanan ve işbu dosya kapsamında işlem taraflarının dijital mürekkepler pazarında rakip tedarikçiler olarak işaret ettiği TORRECID, SILPO ve Smaltochimica Kimya San. Tic. Ltd. Şti.’nin (SMALTOCHICIMA) faaliyet alanı “seramik kimyasallar”, işlem kapsamında PIGMENTS’in Türkiye’deki iştiraki ESMALGLASS TÜRKİYE’nin faaliyet alanı ise “kimyasal ürünler” olarak tanımlanmıştır. Seramik kimyasalların spesifik ilgili ürün pazarı şeklinde belirlendiği ve söz konusu kimyasalların kendi içerisinde farklı pazarlar olarak ayrıştırıldığı Kurul içtihadı ise bulunmamaktadır.
- (33) Mevcut açıklamalar, konuya ilişkin Kurul içtihadı ve dosya kapsamında yer alan bilgiler ışığında;
- Renkli cam tozları ve sırları, sır boyları pazarı ve dijital mürekkeplerin; seramik karoların üretimi için girdi olarak kullanıldığı, bu yönüyle söz konusu gidilerin, kendilerinin tedarik edildiği ürün pazarlarından ayrıştırılması gerektiği,
 - Anılan girdilerden her birinin ise, yukarıda yer verilen gerekçeler ışığında arz ve talep bakımından ikame edilebilir olmaması nedeniyle ve en dar pazar prensibiyle tutarlı olarak ayrı ürün pazarları teşkil ettiği,
 - Dijital mürekkep ürünleri pazarı özelinde ise, bu girdinin kendi içerisinde bileşen veya renk bakımından ayrıştırılmasına yer olmadığı

neticesine ulaşılmıştır.

- (34) Sonuç olarak; tarafların yatay seviyede faaliyetlerinin örtüştüğü ilgili ürün pazarları dosya kapsamında; “renkli cam tozları ve sırlar pazarı”, “sır boyları pazarı” ve “dijital mürekkepler pazarı” şeklinde belirlenmiştir.
- (35) İlaveten, devre konu işkollarını uhdesinde barındıran FERRO, işlem taraflarının tedarik ettiği renkli cam tozları ve sırlarının girdisi olarak kullanılan zirkonyum silikat ZrSiO₄¹² üretimini Türkiye’de sınırlı seviyede gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda, zirkonyum silikat imalatının teşkil ettiği üst pazar ile bu ürünün hammadde olarak kullanıldığı renkli cam tozları pazarının dikey ilişki içinde bulunduğu değerlendirilmektedir.

⁶ 14.11.2019 tarih ve 19-40/663-284 sayılı karar.

⁷ 23.02.2012 tarih ve 12-08/256-82 sayılı karar.

⁸ 20.6.2007 tarih ve 07-53/581-192 sayılı karar.

⁹ 16.09.2010 tarih ve 10-59/1217-460 sayılı karar.

¹⁰ 16.2.2006 tarih ve 06-13/147-34 sayılı karar.

¹¹ Anılan kararlar kapsamında “seramik kaplama malzemeleri”nin yanı sıra tanımlanan ürün pazarları; sektöre ilişkin bilgiler başlığı altında işaret edilen alanlarla paralel olarak, “seramik sağlık gereçleri”, “armatür”, “duş kabini ve duş tekneleri” ve “banyo mobilyaları” şeklindedir.

¹² Bu ürün, çeşitli maddelere (banyo ürünleri, diş implantları ve birçok endüstriyel uygulama gibi ürünler arasında seramik karolar da dahil olmak üzere) beyaz ya da opak ürünler uygulayan öğütülmüş zirkon silikat üretimi için kullanılmaktadır.

G.2.3. İlgili Coğrafi Pazar

- (36) PIGMENTS ve devre konu işkolunun tek kontrolüne sahip FERRO, uluslararası ölçekte faaliyette bulunan teşebbüslerdir. İlgili ürünler dünya çapında tedarik edilmekte, fiyatlar bölgeden bölgeye önemli şekilde değişmemektedir. Türkiye'deki rekabet koşullarını da belirleyen pazarın bu özellikleri çerçevesinde bildirim konusu işlemin Türkiye coğrafi pazarındaki etkileri aşağıda değerlendirilmektedir.

G.3. İşlemin Niteliği

- (37) Başvuruda, FERRO ile PIGMENTS arasında 15.12.2019 tarihinde Varlık ve Hisse Alımı Sözleşmesi (Sözleşme) imzalanmış olup Sözleşme ile birlikte FERRO'nun karo kaplama iş kolu üzerindeki tüm kontrol haklarını PIGMENTS'e devretmeyi taahhüt ettiği beyan edilmiştir. Bu paralelde başvuru konusu işlem, bahsi geçen işkolunun kontrol yapısında kalıcı değişiklik meydana getirecek olması hasebiyle Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ)'in 5. maddesinin birinci fıkrası kapsamında bir devralma işlemidir. Öte yandan ilgili tarafların cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde öngörülen eşikleri aşması nedeniyle, işlemin izne tabi olduğu anlaşılmaktadır.

G.4. Değerlendirme

G.4.1. Etkilenen Pazarlar ve Tarafların Pazar Payları

- (38) 2010/4 sayılı Tebliğ uyarınca, bildirim konusu işlemde etkilenme ihtimali olan ve taraflardan iki veya daha fazlasının aynı ürün pazarında faaliyette bulunduğu ya da taraflardan en az bir tanesinin bir diğerinin faaliyet gösterdiği herhangi bir ürün pazarının alt veya üst pazarında ticari faaliyette bulunduğu ilgili ürün pazarları etkilenen pazarları oluşturmaktadır.
- (39) Yukarıda yer verilen genel bilgiler çerçevesinde, işlem taraflarının Türkiye'deki faaliyetleri arasında bulunduğu tespit edilen yatay ve dikey örtüşmelere aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 1: Tarafların Faaliyetleri Arasındaki Yatay ve Dikey Örtüşmeler

Ürün	Yatay Örtüşme	Dikey Örtüşme
	Var/Yok	Var/Yok
Renkli cam tozları ve sırları	Var	Var
Sır boyaları	Var	Yok
Dijital mürekkepler	Var	Yok
Zirkonyum Silikat	Yok	Var

Kaynak: Bildirim Formu ve Cevabi Yazılar

- (40) Aşağıda sunulan tablolarda dosya kapsamında etkilenen pazarlara ve tarafların bu pazardaki satış değeri bazında paylarına yer verilmiştir:

Tablo 2: Tarafların Etkilenen Pazarlardaki Payları (2017 Yılı Satış Değeri, Türkiye)

No	Etkilenen Pazar	Coğrafi Pazar	(Yatay/ Dikey)	Pazar Payı (%)		
				FERRO	PIGMENTS	Toplam
1	F&G	Türkiye	Yatay/Dikey	(.....)	(.....)	(.....)
2	Sır Boyaları	Türkiye	Yatay	(.....)	(.....)	(.....)
3	Dijital Mürekkepler	Türkiye	Yatay	(.....)	(.....)	(.....)
4	Zirkonyum Silikat	Türkiye	Dikey	(.....)	(.....)	(.....)

Tablo 3: Tarafların Etkilenen Pazarlardaki Payları (2017 Yılı Satış Değeri, Küresel)

No	Etkilenen Pazar	Coğrafi Pazar	(Yatay/ Dikey)	Pazar Payı (%)		
				FERRO	PİGMENTS	Toplam
1	F&G	Türkiye	Yatay/Dikey	(.....)	(.....)	(.....)
2	Sır Boyaları	Türkiye	Yatay	(.....)	(.....)	(.....)
3	Dijital Mürekkepler	Türkiye	Yatay	(.....)	(.....)	(.....)
4	Zirkonyum Silikat	Türkiye	Dikey	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu ve Cevabi Yazılar

Tablo 4: Tarafların Etkilenen Pazarlardaki Payları (2018 Yılı Satış Değeri, Türkiye)

No	Etkilenen Pazar	Coğrafi Pazar	(Yatay/ Dikey)	Pazar Payı (%)		
				FERRO	PİGMENTS	Toplam
1	F&G	Türkiye	Yatay/Dikey	(.....)	(.....)	(.....)
2	Sır Boyaları	Türkiye	Yatay	(.....)	(.....)	(.....)
3	Dijital Mürekkepler	Türkiye	Yatay	(.....)	(.....)	(.....)
4	Zirkonyum Silikat	Türkiye	Dikey	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu ve Cevabi Yazılar

Tablo 5: Tarafların Etkilenen Pazarlardaki Payları (2018 Yılı Satış Değeri, Küresel)

No	Etkilenen Pazar	Coğrafi Pazar	(Yatay/ Dikey)	Pazar Payı (%)		
				FERRO	PİGMENTS	Toplam
1	F&G	Türkiye	Yatay/Dikey	(.....)	(.....)	(.....)
2	Sır Boyaları	Türkiye	Yatay	(.....)	(.....)	(.....)
3	Dijital Mürekkepler	Türkiye	Yatay	(.....)	(.....)	(.....)
4	Zirkonyum Silikat	Türkiye	Dikey	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu ve Cevabi Yazılar

Tablo 6: Tarafların Etkilenen Pazarlardaki Payları (2019 Yılı Satış Değeri, Türkiye)

No	Etkilenen Pazar	Coğrafi Pazar	(Yatay/ Dikey)	Pazar Payı (%)		
				FERRO	PİGMENTS	Toplam
1	F&G	Türkiye	Yatay/Dikey	(.....)	(.....)	(.....)
2	Sır Boyaları	Türkiye	Yatay	(.....)	(.....)	(.....)
3	Dijital Mürekkepler	Türkiye	Yatay	(.....)	(.....)	(.....)
4	Zirkonyum Silikat	Türkiye	Dikey	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu ve Cevabi Yazılar

Tablo 7: Tarafların Etkilenen Pazarlardaki Payları (2019 Yılı Satış Değeri, Küresel)

No	Etkilenen Pazar	Coğrafi Pazar	(Yatay/ Dikey)	Pazar Payı (%)		
				FERRO	PİGMENTS	Toplam
1	F&G	Türkiye	Yatay/Dikey	(.....)	(.....)	(.....)
2	Sır Boyaları	Türkiye	Yatay	(.....)	(.....)	(.....)
3	Dijital Mürekkepler	Türkiye	Yatay	(.....)	(.....)	(.....)
4	Zirkonyum Silikat	Türkiye	Dikey	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu ve Cevabi Yazılar

Tablo 8: Etkilenen Pazarlarda İşlem Sonrası Pazar Payı Artış Oranları

Artış (Hacimsel)	Ürünler
< % (.....)	F&G, zirkonyum silikat
> % (.....) ve < % (.....)	Sır boyaları
> % (.....)	Dijital mürekkepler

Kaynak: Bildirim Formu ve Cevabi Yazılar

G.4.2. Yatay Etkilenen Pazarlar Bakımından Değerlendirme

- (41) Tablo 1'de de görüldüğü üzere yatay anlamda tarafların faaliyetleri, renkli cam tozları ve sırları (F&G), sır boyaları ve dijital mürekkepler pazarlarında örtüşmektedir.

- (42) Pazar paylarına bakıldığında, bildirim konusu işlemin gerçekleşmesi halinde, 2019 yılı için birleşik teşebbüsün Türkiye'deki yatay etkilenen pazarlarda değer bazında ulaşacağı toplam pazar paylarının, F&G satışı pazarında (.....); sır boyaları satışı pazarında (.....) ve dijital mürekkepler pazarında (.....) olacağı görülmektedir. Küresel ölçekte bakıldığında ise, işlem neticesinde birleşik teşebbüsün elde edeceği pazar payları değer bazında F&G satışı pazarında (.....); sır boyaları satışı pazarında (.....) ve dijital mürekkeplerin satışı pazarında (.....) olacaktır.
- (43) Yatay Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz'un (Yatay Kılavuz) 18. paragrafında; birleşik teşebbüslerin ilgili pazardaki paylarının toplamının %20'nin altında olması halinde, söz konusu birleşme işleminin rekabet bakımından olumsuz etkilerinin, incelemenin derinleştirilmesini ve birleşmenin yasaklanmasını gerektirecek düzeyde olmadığı varsayılabilir ifade edilmektedir.
- (44) Bu çerçevede, yukarıda ver verilen etkilenen pazarlardan F&G ve sır boyaları pazarlarında işlem sonrasında etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak nitelikte bir yoğunlaşmanın meydana geldiğinden bahsedilemeyeceği kanaatine ulaşılmıştır. Bu nedenle, devralma işleminin yatay etkilerinin incelenmesi kapsamında bu pazarlara yönelik daha ayrıntılı bir değerlendirme yapılmamış olup birleşik teşebbüsün pazar payları toplamının %20 eşliğini aşarak (.....) seviyesine ulaştığı dijital mürekkepler pazarına özgü rekabetçi analizlere yoğunlaşmıştır.
- (45) Türkiye ve küresel seviyede dijital mürekkepler satışı pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin pazar paylarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 9: Teşebbüslerin Türkiye'de Dijital Mürekkepleri Pazarında Satış Değeri Bazında Payları (%)

Dijital Mürekkepler (Türkiye)	2017	2018	2019
FERRO	(.....)	(.....)	(.....)
PIGMENTS	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)	(.....)
TORRECİD	(.....)	(.....)	(.....)
SİLPO	(.....)	(.....)	(.....)
COLOROBİA	(.....)	(.....)	(.....)
SİCER	(.....)	(.....)	(.....)
GİZEM FRİT/MEGACOLOR	(.....)	(.....)	(.....)
SMALTİCERAM	(.....)	(.....)	(.....)
INCO	(.....)	(.....)	(.....)
KERAFRİT	(.....)	(.....)	(.....)
Diğer	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu ve Cevabi Yazılar

Tablo 10: Küresel Seviyede Dijital Mürekkeplerin Satışı Pazarında Faaliyet Gösteren Teşebbüslerin Satış Değeri Bazında Pazar Payları (%)

Dijital Mürekkepler (Küresel)	2017	2018	2019
FERRO	(.....)	(.....)	(.....)
PIGMENTS	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)	(.....)
TORRECİD	(.....)	(.....)	(.....)
COLOROBİA	(.....)	(.....)	(.....)
GİZEMFRİT/MEGACOLOR ¹³	(.....)	(.....)	(.....)

¹³ (.....) tarafından; teşebbüsün, (.....) bölgesinde hisselerinin tamamına sahip olduğu (.....) firması aracılığıyla da seramik mürekkepleri ürettiği, bu mürekkeplerin hem (.....) iç pazarında kullanıldığı hem de (.....) iç pazarına ve diğer ülkelere tedarik edildiği, (.....), pigment ihtiyacını (.....) ve diğer pigment

Tablo 10: devam			
Dijital Mürekkepler (Küresel)	2017	2018	2019
ZSCHİMMER& SCHWARZ	(.....)	(.....)	(.....)
COLOR ESMALT	(.....)	(.....)	(.....)
KERAFRİT	(.....)	(.....)	(.....)
SMALTİCESRAM	(.....)	(.....)	(.....)
VİDRES	(.....)	(.....)	(.....)
SİCER	(.....)	(.....)	(.....)
Inco Industrias Colori (INCO)	(.....)	(.....)	(.....)
Diğer	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu ve Cevabi Yazılar

- (46) Yukarıdaki tablolarda görüldüğü üzere, planlanan işlemin gerçekleşmesi halinde değer bazında gerek Türkiye gerekse küresel seviyede pazar payı artışının yaşanacağı ve PIGMENTS'in Türkiye dijital mürekkepler satışı pazarındaki payının %(.....) oranına ulaşacağı anlaşılmaktadır.
- (47) Bu aşamada, pazardaki yoğunlaşma oranını göstermek adına *Herfindahl-Hirschman Index*'in (HHI) hesaplanmasının ve yoğunlaşma seviyesinde değişimin birleşme neticesinde ortaya çıkacak rekabetçi kaygıları tespit etmek açısından yerinde olacaktır. Yatay birleşmelerin değerlendirilmesinde HHI seviyelerine ilişkin olarak dikkate alınan hususlar aşağıdaki tabloda özetlenmiştir¹⁴.

Tablo 11: HHI Analizinde Kullanılan Değerlendirme Aralıkları

İşlem Sonrası HHI Değeri	Değişim	Sonuç
HHI<1000		Risksiz
1000<HHI<2000	$\Delta < 250$	Risk İhtimali Düşük
HHI>2000	$\Delta < 150$	Risk İhtimali Düşük

- (48) Bahse konu ilgili ürün pazarında, işlem öncesi 2019 yılı için değer bazında (.....) olan HHI göstergesi işlemi takiben yine değer bazında (.....)'e yükselmektedir. Dolayısıyla, işlem neticesinde HHI oranındaki değişim (.....) olacaktır. Anılan değerler ve değişim oranları yukarıda yer verilen kriterler göz önünde bulundurulduğunda işlemin değer bazında riskli olarak değerlendirebileceği görülmektedir. Bu doğrultuda, pazarın karakteri, giriş koşulları ve potansiyel rekabet unsurunu da içine alacak şekilde pazarın tüm dinamikleriyle bir bütün olarak ele alınması gerekmektedir.
- (49) Dijital mürekkepler pazarı, ülkemizde %(.....) oranında ithalata¹⁵ dayalı olarak varlığını sürdüren ve yapı itibarıyla büyük ölçüde yenilik (*innovation*), kişiselleştirme (*personalisation*), esneklik (*flexibility*) ve küresel rekabet (*global competition*) olgusuyla şekillenen bir pazar olma özelliği taşımaktadır¹⁶. Anılan pazardaki rekabetin üç sacayağını teşkil eden esneklik, kişiselleştirme ve inovasyon unsurları, farklı yerlerde birçok farklı müşteriye yüksek kaliteli ürünler (*high-end products*) sunabilmek yarışı üzerinden şekillenen rekabet yapısına işaret etmektedir¹⁷. Bu minvalde, etkin üretim ve dağıtım sistemlerine ve başarılı teknolojilere yatırım yapma güdüsünün ön planda olduğu dijital mürekkepler pazarı, geniş spektruma sahip hammadde ve tedarikçi

üreticilerinden karşıladığı, karışım için gerekli solventi ise (.....) veya (.....) firmalarından temin edebildikleri belirtilmiştir.

¹⁴ Yatay Kılavuz, paragraf 20.

¹⁵ Bildirim Formunda sağlanan bilgiler kapsamında, 2019 yılı için Türkiye'ye sağlanan dijital mürekkep ithalatına ilişkin TÜİK verisinin 1,7 kilo/ton olarak kaydedildiği bildirilmiştir.

¹⁶ Ecorys Research and Consulting, 2014, FWC Sector Competitiveness Studies - Competitiveness of the Ceramics Sector (Seramik Sektör Raporu), s. 39 vd.

¹⁷ Seramik Sektör Raporu, s. 120 vd.

yelpazesıyla çalışan seramik karo imalatçılarından perakende seviyede alım yapan nihai kullanıcıların/tüketicilerin refahının artırılması noktasında son derece dönüşüme açık ve dinamik bir karaktere sahiptir.

- (50) Bunun yanı sıra, mevcut dosya kapsamında ele alınan yatay örtüşmeye konu olan dijital mürekkep ürününün Türkiye’de oldukça sınırlı üretimi bulunmakta olup, söz konusu ürün pazarı ülkemizde yaklaşık %(.....) oranında yapılan ithalatın yeniden satışına dayanmaktadır¹⁸. Bununla birlikte, sır boyalarının ve dijital mürekkeplerin Türkiye’ye ithal edilmesi ile ilgili olarak uygulanan herhangi bir kota veya kısıtlama bulunmamaktadır. Söz konusu ürünlere %6,5 oranında bir gümrük vergisi uygulanmaktadır. Ancak ATR¹⁹ (*Admission Temporaire Roulette*) sertifikasının sağlanması halinde, Avrupa Birliği’nden yapılan ithalatlar herhangi bir gümrük vergisine tabi olmamaktadır²⁰.
- (51) Ek olarak, taraflarca sağlanan bilgilere göre, sır boya ve dijital mürekkeplerin üretimi açısından önemli ölçekte ekonomileri gerekmekte, üretimin başlatılması için oldukça düşük (.....) bir sermaye yatırımı aranmakta ve ayrıca üretime başlamak için oldukça kısa bir süre yeterli olmaktadır. Zira, herhangi bir endüstri bölgesinde kiralanmış bir binadaki montaj işlemi (.....) az bir sürede tamamlanabilmektedir. Diğer taraftan dijital mürekkepler pazarı patent veya başka bir fikri mülkiyet hakkı (*know-how* dışında) vasıtasıyla korunmadığı ve pazardaki oyuncuların, bir tedarikçinin yeni ürün tasarımının imitasyonunu o ürün tanıtımının akabinde (.....) ile (.....) içinde piyasaya sürebildiği ifade edilmektedir.
- (52) Pazardaki dağıtım kanalları boyutunda ise dosya mevcudundaki bilgilerden, dijital mürekkeplerin üretildiği yerden oldukça uzak mesafelere nakledilebildiği, tedarikçilerin genellikle dijital mürekkeplerin küresel çapta dağıtımını bir veya az sayıda imalat tesisinden gerçekleştirebildiği, pazar koşulları elverdiği ölçüde tedarikçilerin, müşteriler ile daha yakından ilişki kurabildikleri yerel satış yerleri ve hızlı teslimat için depolar işlettiği, söz konusu satış yerlerinin düşük maliyetli ve kolayca kurulabilir nitelik taşıdığı ve özelleşmiş tesislerin aranmadığı, ihtiyaç duyulan öğelerin yalnızca genel ofis ve depo alanlarıyla sınırlı olduğu, bir tedarikçinin belirli bir müşterinin yakınında daimi bir müşteri hizmetleri temsilcisi bulunmadığı hallerde bu tedarikçinin gerekli desteği seyyar temsilcilerle sağlayabildiği ve genellikle de sağladığı anlaşılmaktadır. Son tahlilde dijital mürekkeplerin genellikle, toptancılar veya diğer satış araçları kullanılmaksızın müşterilere doğrudan satılması ve bu ürünlerin müşterilerine doğrudan ya da rahatlıkla pazar koşullarında sözleşme yapabilecekleri bağımsız distribütörler aracılığı ile müşterilere teslim edilmesi söz konusudur.

¹⁸ Dosya kapsamında sağlanan cevabi yazılara göre; (.....) yalnızca dijital mürekkep üretiminde kullanan hammaddelerden olan pigment üretimini Türkiye’de gerçekleştirmekte, seramik karo kaplama müşterilerine sağladığı dijital mürekkebi ise sorunsuz şekilde ithalat üzerinden tedarik etmektedir. Bu minvalde; (.....) ile (.....) ve ülkemizde sadece pigment üretimi yapan (.....) tarafından da dijital mürekkebin Türkiye’de üretilmesini teminen AR-GE çalışmaları sürdürdükleri, ancak halihazırda bu pazardaki tedarik kaynağının ithalat kanalı olduğu beyan edilmiştir. Dosya çerçevesinde edinilen bilgilere göre Türkiye’de dijital mürekkep imalatı yapan firmalar (.....) ve (.....) olup, (.....) tarafından, mürekkep üretiminde kullandıkları hammaddelerin üretiminin ise grup şirketlerce yapıldığı belirtilmiştir.

¹⁹ Adı geçen sertifika, Gümrük Birliği rejimi kapsamında Türkiye ve AB üye ülkeleri arasında gerçekleşen dış ticarete konu sanayi ürünlerinde gümrük kısıtlamalarına tabi olmaksızın dolaşımını mümkün kılan uluslararası bir kabul belgesidir.

²⁰ Kimyasallar ve güvenli kullanımına ilişkin 23 Haziran 2017 tarih ve 30105 sayılı (mükerrer) Resmi Gazete’de yayımlanan Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik) uyarınca, Yönetmelik kapsamındaki kaplamalı maddeleri imal veya ithal eden firmalar bu maddeleri kaydettirmelidir. Ancak, sır boya ve dijital mürekkepler söz konusu sınırlamaya maruz kalmaksızın Türkiye’ye ithal edilebilmekte ve Türkiye’de satılabilmektedir.

- (53) Dosya kapsamında edinilen bilgilere göre ayrıca pazardaki fiyatların, yoğunlukla hammadde maliyetlerine bağlı olarak belirlendiği ve yukarıda da belirtildiği üzere pazardaki rekabetin, sürekli biçimde yenilenmesi gereken yeni tasarımların ve teknolojilerin geliştirilmesi, satış sonrası hizmetler ve ticari çaba bakımından tezahür ettiği anlaşılmaktadır.
- (54) Yukarıda yer verilen kriterlerin yanı sıra, giriş engelleri ayrıca yerleşik teşebbüslerin büyük miktarlarda bir atıl kapasiteyi kısa bir sürede kullanıma sokma kabiliyetine sahip oldukları durumlarda ya da müşterilerin yeni bir sağlayıcıya geçtiklerinde önemli bir maliyete katlanmak zorunda kaldıkları durumlarda da söz konusu olabilecektir. İşlem tarafları ve rakiplere ilişkin atıl kapasite ve üretim bilgileri aşağıdaki sunulmaktadır:

Tablo 12: Küresel Seviyede Dijital Mürekkeplerin Satış Pazarında Faaliyet Gösteren Teşebbüslerin Kapasite Oranları (%)

Dijital Mürekkepler (Küresel)	Kapasite	Üretim	Kapasite Kullanım Oranı
FERRO	(.....)	(.....)	(.....)
PİGMENTS	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)	(.....)
TORRECİD	(.....)	(.....)	(.....)
COLOROBBA	(.....)	(.....)	(.....)
INCO	(.....)	(.....)	(.....)
SİCER	(.....)	(.....)	(.....)
Diğer	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu ve Cevabi Yazılar

- (55) Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere; dijital mürekkepler satışı pazarında atıl kapasite bulunmaktadır (üretim: (.....) ton; kapasite: (.....) ton). Bu durumun, söz konusu pazarda teorik bir fiyat artışının yaşanması ve müşterilerin tedarikçi değiştirmeleri durumunda, buna imkân verebilecek atıl kapasitenin pazarda mevcut olduğuna işaret ettiği değerlendirilmektedir.
- (56) Son olarak, dijital mürekkepler pazarındaki hammadde ve tedarik kaynaklarına erişimin pazara girişin önünde önemli bir engel teşkil edip etmediği bakımından incelenmesi yerinde olacaktır. Yukarıda belirtildiği üzere, %(.....) oranında ithalata dayanan bir sektör niteliğindeki Türkiye dijital mürekkepler pazarında üreticilerin ((.....) ve (.....)) dijital mürekkep imalatı için ihtiyaç duyduğu ve ayrıca çeşitli lokasyonlarda bulunan fabrikalarda üretim yapan seramik karo imalatçıların gereksinim duyduğu pigment, boya, kimyasallar ve solventler genel olarak ithalat yoluyla temin edilmektedir. Ülkemizde pigment üretimi yapan (.....) ve (.....) ise bu alandaki yerli tedarik kaynakları arasında yer almaktadır. Bunun yanı sıra, söz konusu pazarda dijital mürekkep üretimini gerçekleştirmeye yönelik (.....)²¹ ve (.....) tarafından yoğun AR-GE çalışmaları yürütüldüğü beyan edilmiştir.
- (57) Dijital mürekkeplerin bir nihai ürün olarak tedarikine ilişkin ithalat koşulları, tedarikçi değişikliği, marka bağımlılığı, fiyatın ortaya çıkmasında rol oynayan etmenler vb. bakımından yapılan tüm açıklamalar, söz konusu nihai ürünün bileşenlerinin tedarik koşulları bakımından da geçerlidir. Nitekim yukarıda da belirtildiği üzere ülkemizde mürekkep imalatı yapılmasını teminen kapsamlı AR-GE çalışmalarının yürütülmekte olduğuna yönelik beyanlar, tedarikçilerin bu alana yatırım yapma hususunda önemli bir rekabetçi dezavantajla karşılaşmadıkları ve bu itibarla yatırım yapmayı rasyonel buldukları şeklinde yorumlanabilecektir. Ayrıca dosya mevcudiyetinden, ilgili

²¹ (.....) tarafından, (.....) ifade edilmiştir.

pazardaki tedarikçilerin fiyat konusunda etkin bir şekilde rekabet ettikleri, öyle ki, tedarikçilerin dahi hammaddelerindeki maliyet artışlarını vakitlice telafi etmekte zorluk yaşadıkları anlaşılmaktadır.

- (58) Yukarıdaki açıklamalar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, dijital mürekkep girdileri açısından ithalat veya tedarik kaynaklarına erişim süreçlerinde de diğer pazara giriş koşullarında olduğu gibi herhangi bir rekabetçi endişeye yer olmadığı neticesine varılmıştır.
- (59) Değişilmesi gereken bir diğer husus ise dijital mürekkepler satışı pazarında dengeleyici alıcı gücünün olup olmadığıdır. Kurulun yerleşik içtihadı çerçevesinde, dengeleyici alıcı gücünün tespitinde büyük müşterilerin alımlarının teşebbüslerin toplam satışları içerisindeki payı temel ölçüt olarak kullanılmaktadır. Kurul, *Condat/Henkel* kararında²² alıcı gücünün varlığını değerlendirmek için somut bir ölçek tanımlamıştır. Bu çerçevede Kurul, bir teşebbüsün en büyük beş müşterisinin bir pazardaki satışlarının %40'ından fazlasını oluşturduğu durumlarda dengeleyici alıcı gücünün mevcut olduğu sonucuna ulaşmıştır. İlgili kararda Kurul, Condat'ın en büyük beş müşterisinin ilgili pazardaki toplam satışlarındaki payının işlemden önce ve sonra sırasıyla %61 ve %65 olacağını ifade etmiştir. İlgili kararın incelenmesinden görülebileceği üzere bu miktarlar yüksek derecede alıcı gücünün var olduğu sonucuna varmak için yeterli bulunmuştur. Dosya mevcudu işlem bu çerçeveden ele alındığında, devralan PIGMENTS ve devre konu FERRO'nun 2019 yılında değer bazında en büyük beş müşterisine yaptığı satışların payları şu şekildedir:

Tablo 13: Tarafların Müşterilerine Yaptıkları Dijital Mürekkeplerin Satışlarının Oranları

FERRO		PIGMENTS	
Müşteriler	Satışların Toplam Satışlara Oranı (%)	Müşteriler	Satışların Toplam Satışlara Oranı (%)
(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Diğer	(.....)	Diğer	(.....)
Toplam	(.....)	Toplam	(.....)

Kaynak: Bildirim Formu ve Cevabi Yazılar

- (60) Mevcut tablodan; değer bazında en büyük beş müşteriye yapılan satışların toplam satışlar içerisindeki payının FERRO bakımından (.....), PIGMENTS bakımından ise (.....)'yi bulduğu anlaşılmakta olup, anılan oranların %40'ın oldukça üzerinde bir paya işaret ettiği görülmektedir.
- (61) Yukarıda da defaten değinildiği üzere dijital mürekkeplerin satışı pazarı ekseriyetle ithalata dayalı olarak varlığını sürdürmekte ve dijital mürekkep ticareti esas olarak küresel çapta gerçekleşmektedir. Bu nedenle uluslararası pazardaki rekabet koşullarının ve küresel rekabet baskısının bir kriter olarak mevcut dosya özelinde dikkate alınması gerektiği değerlendirilmektedir. Devre konu FERRO, küresel ölçekte oldukça düşük bir pazar payına sahiptir (2019 yılı satış değeri bakımından (.....)) ve bildirim konusu işlem sonrasında PIGMENTS küresel pazarda satış değeri bakımından (.....)'luk bir pazar payına sahip olacaktır. Bunun yanında küresel pazarda işlem tarafları; TORRECID, COLOROBBLA, GİZEM (MEGACOLOR), INCO, SİCER, SİLPO, gibi (hem Türkiye'de hem dünya çapında faaliyet gösteren) birçok güçlü tedarikçi ile rekabet etmeyi sürdürecektir. Buna göre işlem sonrasında

²² 04.07.2007 tarih ve 07-56/659-229 sayılı karar.

müşteriler birçok tedarikçiden rekabetçi fiyatlarla dijital mürekkep tedarikine erişmeye devam edecektir. Ayrıca, dijital mürekkepler alanında SİLPO²³, Sicer Cam ve Seramik Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti (SİCER TÜRKİYE), Smaltochimica, ColorEsmalt ve Vidres'in son beş yıl içerisinde Türkiye pazarına girmiş olmaları ışığında, anılan pazarın büyümeye açık ve potansiyel rekabet bakımından zengin olduğundan bahsetmek mümkündür.

- (62) Son olarak, PIGMENTS ve FERRO'nun satışlarının çoğunluğunun sipariş bazında yapıldığı, sözleşmelerin mevcut olduğu durumlarda, söz konusu sözleşmelerin süresinin genellikle (.....) veya daha kısa olduğu anlaşılmaktadır. Ek olarak, dosya kapsamında rakip teşebbüs ve alıcılardan elde edilen bilgiler, dijital mürekkep müşterilerinin sipariş edilen spot satın alma hükümleri dışında sözleşme yapmayı tercih etmediği ve tedarikçilerin, ürünlerini iki veya daha çok tedarikçiden eş zamanlı olarak spot satın almaları yoluyla temin edebildikleri; dijital mürekkeplerin satışı pazarında münhasır iş modeline dayalı ticari ilişkilerin bulunmadığı yönündedir. Dolayısıyla pazardaki müşterilerin, daha rekabetçi koşullar elde ettiklerinden emin olmak için, tedarikçiler arasında geçiş yapmalarını önünde engel bulunmadığı anlaşılmaktadır²⁴.
- (63) Netice itibarıyla, pazardaki rekabet olgusunun teknolojik inovasyon ve ihtisaslaşma unsurları üzerinden karakterize ediliyor olması, pazarın genel olarak ithalata dayanmasına bağlı olarak pazarda küresel çapta faaliyet gösteren büyük teşebbüslerin bulunması, ithalat ve hammadde tedarik kaynaklarına erişim ve ölçek ekonomileri bakımından önemli bir giriş engelini bulunmaması, pazarda güçlü alıcıların bulunması ve alıcıların aynı anda birden fazla tedarikçiyle çalışabiliyor olması, piyasadaki atıl kapasitenin varlığı vb. dairesinde, dosya konusu işlem neticesinde dijital mürekkeplerin satışı pazarında etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine ulaşılmıştır

G.4.3. Dikey Etkilenen Pazarlar Bakımından Değerlendirme

- (64) Yatay Olmayan Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz'da (Dikey Kılavuz) birleşme devralma işleminin pazarı kapama etkisi yaratması, birleşme nedeniyle mevcut ve potansiyel rakiplerin tedarik kaynaklarına ya da pazarlara erişiminin engellenmesi ve bu yolla söz konusu rakiplerin rekabet edebilme imkânı ya da güdüsünün azaltılması olarak ifade edilmiştir. Pazarı kapamaya yol açan unsurlar, pazara girişleri veya pazardaki mevcut oyuncuların büyümelerini zorlaştırmanın yanı sıra rakipleri pazardan dışlayıcı bir etki de oluşturmaktadır. Pazarı kapama etkisinin varlığından söz edebilmek için rakiplerin birleşme sonrasında mutlaka pazardan çıkmak zorunda kalması şartı aranmaz. Birleşmenin rakipleri dezavantajlı konuma getirerek etkin şekilde rekabet edemeyecek olmalarına yol açması bunun için yeterlidir. Sonuç olarak, birleşen teşebbüslerin ve muhtemelen bazı rakiplerinin işlem sonrasında fiyatlarını kârlı bir şekilde yükseltebilme imkânı elde etmeleri durumunda pazarı kapamanın etkilerinin rekabeti engelleyici nitelikte olacağı kabul edilmektedir.
- (65) Pazarı kapamanın iki ayrı türünden söz edilebilir: Birinci tür pazarı kapama, girdi kısıtlaması olarak adlandırılabilir. Girdi kısıtlaması, birleşme sonrasında birleşik

²³ SİLPO, 2016 yılı itibarıyla dijital mürekkep alanında 2013 yılından bu yana sundukları hizmetleri genişletmek adına seramik endüstrisi için geliştirilmiş su bazlı yüksek kalite ve uygun maliyetli performans kimyasalları Silpo Teknik markası altında piyasaya sürmüştür, <https://www.silpo.com.tr/#corporation> (Erişim Tarihi: 22.08.2020).

²⁴ Nitekim başvuru sahibince; 2020 yılı içerisinde (.....)'in tedarikinin bir kısmını (.....)'e, 2019 yılında (.....) tedarikinin bir kısmını (.....)'ten (.....)'ya, (.....) tedarikinin bir kısmını (.....)'ten (.....)'ya ve (.....)'nin ((.....)) ise tedarikinin bir kısmını (.....) geçirdiği ifade edilmiştir.

teşebbüsün, alt pazardaki rakiplerin ihtiyacı olan önemli girdilere erişimini kısıtlaması ve bu yolla rakiplerin maliyetlerini artırması olarak ifade edilebilir. İkinci tür pazarı kapama ise müşteri kısıtlaması olarak adlandırılabilir. Müşteri kısıtlaması; birleşme sonrasında birleşik teşebbüsün, üst pazardaki rakiplerin yeterli müşteri tabanına erişimini kısıtlaması anlamına gelmektedir.

- (66) Tarafların Türkiye pazarında birbirlerinin ürünlerine girdi olarak kullanılan ve aralarında alt pazar-üst pazar ilişkisi olan toplamda iki ürün bulunmaktadır. Tablo 1’de yer verildiği üzere, işlem taraflarının faaliyetlerinin dikey olarak örtüştüğü pazarlar “F&G” ve “zirkonyum silikat” pazarlarıdır. Aşağıdaki tabloda tarafların ilgili pazarlardaki pazar paylarına yer verilmiştir:

Tablo 14: Tarafların Dikey Seviyede Örtüşen Pazarlara İlişkin Pazar Payları (2019)

Üst Pazar	FERRO (değer tabanlı pazar payı, %)	PIGMENTS (değer tabanlı pazar payı, %)
Zirkonyum Silikat	(.....)	(.....)
Alt Pazar	FERRO (değer tabanlı pazar payı, %)	PIGMENTS (değer tabanlı pazar payı, %)
F&G	(.....)	(.....)
Kaynak: Bildirim Formu ve Cevabi Yazılar		

- (67) Dikey Kılavuz’da birleşik teşebbüsün her bir pazardaki pazar payının %25’in altında olması halinde, yatay olmayan birleşmelerin rekabet bakımından olumsuz etkilerinin, incelemenin derinleştirilmesini ve birleşmenin yasaklanmasını gerektirecek düzeyde olmadığı varsayılabilir ifade edilmektedir. Bu çerçevede, PIGMENTS’in bildirim konusu işlem sonrasında dikey örtüşmenin gerçekleştiği F&G ve zirkonyum silikat pazarlarında elde edeceği pazar paylarının ihmal edilebilir seviyede artacağı hususu göz önünde bulundurulduğunda dikey bütünleşme sonucu ortaya çıkabilecek pazar kapama (girdi kapatma/müşteri kapatma) endişesinin bu pazar bakımından söz konusu olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (68) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.